

Motion till riksdagen 2025/26:809

av Stina Larsson (C)

Ett nytt regelverk för att värna kulturbuller

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelverk för kulturbuller och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett levande och dynamiskt stadsliv bygger på ett rikt utbud av kultur- och idrottsaktiviteter som engagerar invånare och besökare. Samtidigt utgör nuvarande bullerreglering inom ramen för plan- och bygglagen en betydande begränsning för verksamheter som konserter, idrottsevenemang och andra evenemang som naturligt genererar ljud.

Nuvarande regler gör det svårt för kultur- och idrottsverksamheter att samexistera med bostäder, även i områden där verksamheterna funnits långt innan bostäder etablerats. Detta har lett till att många arrangörer och aktörer tvingats begränsa sina verksamheter eller lägga ner, vilket riskerar att utarma stadens kulturella och sociala liv. En strikt tolkning av bullerkraven skapar dessutom en osäkerhet som hämmar utveckling och investeringar i städerna.

I Sverige har begreppet ”kulturljudzon” börjat användas. Det bygger dock på att området är fredat från bostäder för att undvika boende som har rätt att klaga på höga ljudnivåer. En kulturljudzon kan inte användas för att freda kultur- och idrottsverksamhet ifall det byggs bostäder. Därför behövs ett nytt regelverk. Danmark har framgångsrikt infört en flexibel lagstiftning som gör det möjligt att utse specifika områden där kultur- och idrottsverksamheter kan samexistera med bostäder. I dessa områden är det en grundförutsättning att de boende accepterar att det förekommer ljud från exempelvis musik, nattklubbar eller idrottsarenor. Den danska modellen innebär att ljudnivåerna anpassas till den typ av verksamheter som området är avsett för, och att de ”bullriga” verksamheterna har rätten på sin sida så länge de följer de förutsättningar som fastställts för området.

En anpassning av den svenska plan- och bygglagen för att möjliggöra liknande områden skulle skapa tydligare regler och minska konflikter mellan boende och verksamheter. Exempelvis skulle det bli möjligt att utveckla stadsdelar där kultur och idrott kan frodas utan att riskera klagomål och rättsprocesser som hotar verksamheternas existens. För de boende i sådana områden skulle förväntningarna vara tydliga redan från början: det kommer att förekomma ljud, och detta är en del av områdets karaktär och attraktivitet. Sådana regler skulle stärka Sveriges kultur- och idrottsliv, inte bara i storstäder utan även i mindre kommuner. Idrottsarenor skulle kunna arrangera evenemang och festivaler utan att begränsas av opraktiska krav, och musikscener skulle kunna leva vidare i centrala stadsdelar där deras verksamhet bidrar till stadens identitet. Plan- och bygglagen borde ändras så att kommuner får möjlighet att utse specifika områden där kultur- och idrottsverksamheter kan samexistera med bostäder, och där ljud från sådana verksamheter utgör en accepterad del av områdets förutsättningar.

Stina Larsson (C)